

ISBN: 978-625-7014-38-0

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 248

Roman

Editör

Kadir Daniş

Kapak

Harun Tan

Düzeltiler

Eray Sarıçam

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

---

1. BASKI

Mart 2020
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212.612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad.
No: 3/1 Bahçe İş Merkezi A Blok
Kat: 2 34310 Harem -
Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452
Tel: 212.412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Gezgin Dervişin Kamburu

Risale-i Dürriye

M U S T A F A İ B A K O R K M A Z

KETEBE

Mustafa İbakorkmaz

1968 yılında Kayseri’de doğdu. Endüstri Meslek Lisesi Elektrik Bölümü mezunudur. İlk şiirlerini Susku dergisinde yayımladı. Eşik, Yediharf, İkindiyazları, Kavram Karmaşa, İmlasız, Esrar, Yediiklim, Hece, Dergah vb. birçok dergide, deneme ve şiirlerini yayımladı. Grafik tasarımcı ve gazeteci olarak çalıştı. Kayseri BÜSAM’dan emekli. Evli, iki çocuk babasıdır. Kitapları: *İlayda* (Şiir, 1997), *Beyt-ül Ahzan* (Şiir, 2002) *Okuma Notları* (Deneme, 2017), *Yağmur Divanı* (Şiir, 2017), *Geride Kalanlar Kitabı* (Deneme, 2017), *Yazarlık Üzerine Notlar* (Deneme, 2018).

İçindekiler

Önsöz.....	7
Cemaleddin Kamil Fakızade (İmam-ı Zemheri) Hakkında.....	9

GİRİŞ

Ebu Dürr’ün Hayatı ve <i>Risale-i Dürriye</i>	13
Hayatı.....	14
Görüşleri ve Sapkınlık Konusu.....	17
I. İzah Edilemeyen İlim	18
II. Hazmedilmeyen İlim.....	19
III. İdrak Edilemeyen İlim.....	20
Layhariyye Silsilesi ile İlgili Mesele	21
Eserleri.....	23
Şair ile Şiir Mesnevisi.....	24
<i>Risale-i Dürriye</i>	27
Kitabın Yazıldığı Dil	28
Kitap Hakkında Nihai Mülahaza.....	29

RİSALE-İ DÜRRİYE

(I) Mukaddime	31
(II) Sebeb-i Telif.....	32

(III) Başka Zamana.....	33
(IV) Kar ve Buz.....	33
(V) Nükte.....	35
(VI) Beş Duyu.....	35
(VII) Biriktirme Hakkında.....	37
(VIII) Tebdil-i Kıyafet	38
(IX) Mum Işığι.....	40
(X) Nefsin Zorbalığı	40
(XI) Veziroğlu ile Pehlivan	41
(XII) Nükte	44
(XIII) Nasihat.....	45
(XIV) Kenefe Düşen Tesbih	45
(XV) Akıllı misin? Gönül Ehli misin?.....	46
(XVI) Sevgi Sarhoşluğu	47
(XVII) Beyit	48
(XVIII) Noktanın Yolculuğu	48
(XIX) Dalkavuk	48
(XX) Rubai.....	49
(XXI) Gaflet	49
(XXII) Karşılaştığım Nasihatler	51
(XXIII) Manzara.....	51
(XXIV) Kedinin Kuyruğu.....	51

Ek

KAPLUMBAĞA el Fakir Zemheri

birinci bölüm: SANDA.....	53
ikinci bölüm: UTANGAÇ	59
üçüncü bölüm: KAPLUMBAĞA.....	65
dördüncü bölüm: KORKAKOĞLAN.....	71
beşinci bölüm: Lİ USTA'NIN SİSTEMİ	79

ÖNSÖZ

Tarih karanlıktır, karmaşıktır, büyülüdür, zevklidir. Ama öyle bir derinliği vardır ki “Bütün bunlar nasıl olmuş da yaşanmış?” diye insanı hayrete düşürebilir. Bu kitapta da tarihin derinliklerinden bir sesleniş var. Ama görülmeyecek zamanla insanlık değişmiyor. İnsan nasıl oluyorsa; yaşayışıyla, kaygılarıyla, problemleriyle hep aynı insan.

Her işimizde maksadımız önemli. Öldüreceksek ille atom bombası gerekmıyor, taş ve sopa da aynı. Yazacaksak bunu yapacak bir şeyler bulabiliyoruz. Alet edevat mı? Bilgisayar veya kemikten yapılmış bir çekiç kullanıyor olmak, dolmaka-lemle kuş tüyü arasında bir yerde durmak hiçbir şeyi değiştirmiyor.

İnsanız ve kendimizi arayıp duruyoruz. İşte kendini arayan gezginlerden birinin ilginç serüveniyle karşı karşıyayız.

m.i.

CEMALEDDİN KAMIL FAKIZADE (İMAM-I ZEMHERİ) HAKKINDA

İlmi çevrelerde ve halk arasında daha çok İmam-ı Zemheri adıyla bilinen bu önemli bilim adamının asıl adı Cemaleddin Kamil Fakızade'dir.

Cemaleddin Kamil 1876 yılının teşrin-i evvel ayının on beşinde Bağdat'ın Zemher kasabasında dünyaya geldi. Babası El Hac Hüseyin Efendi Fatih Medresesi'ne dersi am olmak üzere davet edilip İstanbul'a göçüğünde Cemaleddin Kamil henüz üç yaşındaydı. El Hac Hüseyin Efendi medresedeki görevine başladıkтан kısa bir süre sonra hem ilim camiasında hem de edebiyat meclislerinde aranan simalardan biri oldu. Ayrıca mütevazı evlerinde dönemin ünlü isimleri sürekli misafir olmakta, çok derin ilmi ve edebi meseleler üzerine sohbetler yapılmaktaydı. Cemaleddin Kamil'in daha beş yaşında iken okuma yazma öğrenmesinin, yedi yaşındaysa hafız olmasının zeminini böyle bir aile hayatı hazırlamıştır.

Cemaleddin Kamil tahsil hayatına babasının rahle-i tedrisinde başladı ve akranlarına nazaran çok büyük bir hızla ilim yollarını katetti. On üç yaşında babası tarafından Silivri'deki Şeyh Nuh Mehmed Ceylani külliyesine çömez olarak verildi.